MINISTERSTWO INFORMACJI
I DOKUMENTACJI.

p. Giółkosz

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 17 KWIETNIA 1942r.

/ Popołudniowy. /

I.

Dotyczące Polski.

NEW YORK po polsku, 16.IV.godz.17.45.

Przemówienie do kraju, Polskiego Konsula Generalnego-Strakacza. Serdecznie was pozdrawiam słuchacze w Kraju, imieniem własnym i setek, nawet tysięcy rodaków, którzy przebywają w Stanach Zjednoczonych, w kraju wolności i demokracji. Wiemy jak cierpicie, ale kres waszych cierpień przyjdzie wkrótce. Na zachodzie czeka armia anglo- amerykańska do najazdu na kontynent, a armia sowiecka w uporczywych walkach złamała w poczuciu żołnierza niemieckiego mit niepokonalności armii niemieckiej. Równocześnie pod wodzą Gen. Sikorskiego rośnie w siłę pod względem liczbowym i wyposażenia, armia polska. Niedawno Gen. Sikorski, na zaproszenie Prez. Roosevelta, odwiedził Waszyngton. Jak wiadomo Gen. Sikorski niedawno odbył podróż na wschód i był na [illegible]cie, w Egipcie, w oblężonym Tobruku, Persji i Rosji. W Moskwie omówił Gen. Sikorski sprawę organizacji armii polskiej na tym terenie, a po powrocie do Londynu zdecydował się przyjąć zaproszenie Prez. Roosevelta. Już z tego widzimy ile jesteśmy winni wdzięczności i podziwu dla naszego Wodza. Gen. Sikorski w otoczeniu swojej skromnej świty - ks. Kaczyńskiego, 3-ch oficerów i sekretarza, przebył Ocean na bombowcu, jak przystało na Żołnierza. Podróż trwała 17 godzin, a gdy bombowiec wzniósł się w stratosferę, podróżujący musieli przy temperaturze minus 20 stopni oddychać tlenem. Wskutek złej pogody, bombowiec musiał zboczyć z drogi i wylądować o 1000 km. w bok od kierunku lotu. Z zadania swego załoga wywiązała się świetnie, bo też wiedziała, że powierzono jej życie Człowieka, którego jedynym pragnieniem jest służba dla Kraju. Po przybyciu do Waszyngtonu, Gen. Sikorski dwukrotnie odbył rozmowę z Prez. Rooseveltem, a ponadto rozmawiał z amb. Hallifaxem, ministrem spraw zagranicznych Chin i ambasadorem ZSRR. W rozmowach Gen. Sikorskiego brali udział P.O. ministra spraw zagranicznych, Amb. Raczyński i Amb. Ciechanowski. Wyniki rozmów podam własnymi słowami Gen. Sikorskiego wygłoszonymi na pożegnanie: "na zaproszenie Prez. Roosevelta przybyłem do Waszyngtonu aby odbyć rozmowy z Wielkim Prezydentem Ameryki, najlepszym przyjacielem Polaków, Franklinem Rooseveltem. Rozmowy, które przeprowadziłem w sprawie dostarczenia broni dla armii polskiej, utwierdziły mnie w przekonaniu, że ofiarna walka żołnierza polskiego nie poszła na marne i że wolna i potężna Polska zajmie należne jej miejsce w wolnej rodzinie narodów europejskich". Do tych słów mogę dodać moje skromne zapewnienie, że my wszyscy, gdziekolwiek postawił nas los, bez względu na wszelkie okoliczności, spełnimy nasz obowiązek wobec Polski do końca.

RADIO AMBASADY R.P. w ZSRR, po polsku, 16.IV.godz.16.2o.,

Przemówienie zastępcy Attache prasowego Ambasady, T. Parnieckiego: Niemcy zdążają do tego, by Naród Polski zamienić w naród niewolników i bydło robocze. Aby dopiąć swego celu, nie cofają się oni przed żadnymi środkami. Oprócz brutalnego terroru i mordów, robią oni próby poróżnienia narodu od wewnątrz i dlatego wystarczy tu przypomnieć, że po kampanii wrześniowej, Niemcy chwalili dzielność żołnierza polskiego, a znieważali wyższych dowódców. Zresztą w przeszłości, Niemcy dla rozmaitych Bartków Zwycięzców umieli być uprzejmi i grać nawet " Jeszcze Polska nie zginęła", ale te wszystkie fazy są tylko cząstką tego samego odwiecznego planu niemieckiego, mającego na celu wyniszczenie kultury polskiej, zniwelowanie w dół wszystkich wartości twórczych Narodu Polskiego, który dał dowody swojej żywotności kulturalnej w ciągu tysiąca lat istnienia. Niemcy swoim terrorem chcą zapobiec odrodzeniu się Narodu Polskiego, chcą by dziecko polskie tak ochrypło od bólu i strachu, by już nigdy nie odzyskało swojej duszy, by robotnik myślał tylko o swoim ciężkim wysiłku i zadawalał się ochłapami rzuconymi przez Niemców. Tylko w tych warunkach, Niemcy będą uważali, że misję swoją wobec Narodu Polskiego wypełnili. Niedawno prasa doniosła, że Niemcy rozstrzelali w Warszawie profesora Uniwersytetu Warszawskiego, Kazimierza Zakrzewskiego. Taki los spotkał ostatniego z Zakrzewskich - historyków, widocznie dlatego, że rozwiał on legendę, jakoby

Niemcy wypełnili swoją twórczością okres średniowiecza. Jakąż odpowiedź Naród nasz może dać tym potwornym zakusom i zbrodniom niemieckim?Naród Polski powinien zrobić wysiłek,by we wszystkich okolicznościach móc żyć i tworzyć.Chce on tworzyć nowe wartości,bez względu na ofiary jakie musi ponosić.Niemcy chcą z nas zrobić naród rąk roboczych, my zaś musimy stać się godnymi naszego Narodu,musimy się stać narodem twórczości i głów.

BEIRUT po polsku, 16.IV.godz.23.oo.

Lotnicy polscy,którzy uprzednio dostarczali samoloty z Ameryki do Afryki,walczą obecnie w Burmie.

Gen.Anders opuścił Kair,żegnany na lotnisku przez pluton honorowy Brygady Karpackiej oraz pluton Pułku Szwoleżerów.

Ksiądz Arcybiskup Jabłczykowski internowany jest przez władze niemieckie w Mariampolu.

RADIOSTACJA IM.T.KOSCIUSZKI po polsku,16.IV.godz.19.55.

Odezwa do Polaków,by się nie wpisywali na listę Volksdeutsche, gdyż pociąga to obowiązek służby wojskowej w armii niemieckiej.Za kogo będziemie walczyć, Polacy,i przeciw komu? Przeciw armii polskiej i armii czerwonej?

Wesoło i gwarno płynęło kiedyś życie w Bydgoszczy.Dziś na ulicach miasta słychać tylko język niemiecki.Panoszy się wszędzie buta niemiecka. Ale Bygdoszcz nie zapomina o swojej tragedii.Bydgoszcz pamięta,jak 16-to letni Władzio Nowak padł od kul plutonu egzekucyjnego,z okrzykiem "niech żyje Polska".Germanizacja Bydgoszczy jest powierzchowna.Polskie życie wre pod ziemią i przyjdzie czas, gdy sztuczna powłoka pęknie jak bańka mydlana.

BRATYSŁAWA po ukraińsku, 16.IV.godz.22.30.

Dnia 18.III br.znaleziono w Stanisławowie 200 trupów Ukraińców, zamordowanych przez bolszewików.

W Krzemieńcu są czynne:szkoła handlowa i szkoła rzemieślnicza. W Kostopolu nastąpiło otwarcie gimnazjum.

W Kołomyji ukazuje się pismo " Głos Pokucia".

W Łucku nastąpiła fuzja banków.Do Banku Gospodarstwa przyłączono Bank Kredytowy i Przemysłowy.

Literatura ukraińska poniosła ciężkie straty. We Lwowie zmarł dnia 5 bm.Wasyl Poczowski,wybitny pisarz,a w Czerniowcach, dnia 22 marca zmarła poetka Kobylańska.

II.

Z najważniejszych spraw światowych.

NEW YORK po polsku, 16.IV.godz.23.15.

Prasa amerykańska uważa,że powrót Lavala do władzy oznacza załamanie się planu Hitlera,w zakresie dobrowolnego uzyskania dla współpracy narodu francuskiego,który w większości swojej nienawidzi tego zaprzedanego renegata.Dziennikarka Mac Cormick uważa,że wejście Lavala do rządu Vichy jest kapitulacją Hitlera wobec Francji.Nie zdołał pozyskać jej drogą perswazji, więc zmusza siłą do współpracy. Petain będzie teraz marionetką w rękach Lavala. Ten krok Hitlera jest dowodem,że mobilizuje on wszystkie siły do mającej się wkrótce rozpocząć ostatecznej rozgrywki,której wynik zadecyduje o przyszłości.Fakt,że potrzebuje za wszelką cenę współpracy Francji, jest dowodem słabości Hitlera.Francja pragnie klęski Hitlera , która jest nieunikniona, a narzucenie Lavala i wyjazd ambasadora Stanów Zj. z Francji, tylko wzmocni wpływy Stanów w tym kraju.

Dziennikarka Dorothy Thompson omawia w NYT sytuację strategiczną. Twierdzi ona, że tak samo jak przed wojną niedoceniano w Ameryce potencjału wojennego Japonii,tak samo teraz ten potencjał jest przeceniany.Co prawda z Pacyfiku przychodzą złe wiadomości,lecz nie Pacyfik jest najważniejszym teatrem wojny, a Europa.Japonia nigdyby nie mogła osiągnąć swoich sukcesów,gdyby Alianci nie byli tak zaabsorbowani Niemcami w Europie.Z Europy nadchodzą lepsze wiadomości: Rosjanie osiągnęli przewagę w powietrzu,co jest niezmiernie ważne.Jest to dowodem,że wojnie nowoczesnej ma decydujące znaczenie nie doraźna przewaga w sprzęcie wojennym, lecz plan produkcji opracowany na długą falę.Niemcy odczuwają już brak wyćwiczonych żołnierzy, siły Niemców są podzielone i rozproszkowane po całej Europie i Hitler nie może prowadzić działań ofensywnych na kilku naraz frontach.Jego zdobycze terytorialne są raczej kulą u nogi.Okupacja Holandii i Francji jest niczym w porównaniu z korzyściami,które Japonia ciągnie

z Indochin i Indyj Holenderskich. Kraje podbite to wulkan, który oczekuje odpowiedniej chwili, by wybuchnąć. Ogólny wniosek jest ten, że Hitler wyczerpał się moralnie, fizycznie i materialnie.

III.

O g ó l n e.

WEICHSELSENDER po polsku, 16.IV. godz. 16.00.

Donoszą, że Anglicy wycofują się z Burmy, ponieważ drogi nie nadają się tam do transportów. Ponadto wojska angielskie w Burmie walczą bez pomocy lotnictwa.

W Cebu Amerykanie urządzili barykady z cukru, a gdy na horyzoncie ukazały się okręty handlowe japońskie, żołnierze amerykańscy podpalili wszystkie budynki w mieście. Całe miasto uległo zniszczeniu.

WEICHSELSENDER po rosyjsku, 17. IV. godz. 12.00.

Najdonioślejszym wypadkiem ub. tygodnia było odrzucenie propozycji brytyjskiej przez Kongres Indyjski. Wszystkie warstwy ludności w Indiach, aprobują decyzję Kongresu. Niema w tym kraju zaufania do Anglii, która dąży do nieograniczonego panowania w Indiach.

RZYM po ukraińsku, 16. IV. godz. 19.15.

W Dniepropietrowsku, bolszewicy zniszczyli 216 budowli, z których 23 już odbudowano. Władze niemieckie uruchomiły elektrownię, a przy uruchomieniu jej gorliwie im pomagała ludność miejscowa.

RADIO METROPOL po ukraińsku 16. IV. godz. 17.50.

Wielka ilość jeńców wzięta przez Niemców, nie jest tylko wynikiem nowoczesnej strategii, lecz świadczy też o niechęci wojska sowieckiego do walki. Bolszewicy szybko zwrócili uwagę na fakt poddawania się swoich żołnierzy i wszczęli energiczną akcję zastraszania ich torturami, jakie czekają ich w niemieckiej niewoli. Duże wrażenie wywarł fakt wypuszczenia przez Niemców wielu żołnierzy sowieckich, narodowości ukraińskiej, którzy teraz pracują dla swojej ojczyzny.

BEIRUT po polsku, 16. IV. godz. 20.45.

Dowodzący łodziami podwodnymi Niemiec admirał, przybył do Rzymu, w celu przeprowadzenia rozmów ze swoim kolegą włoskim.

Donoszą z Ankary, że pomiędzy Hitlerem i jego sztabem wynikły nieporozumienia na tle wyznaczenia daty rozpoczęcia ofensywy. Hitler chce tę ofensywę rozpocząć dnia 1 maja, - a sztab, dnia 1 czerwca.

Hitler odznaczył króla Borysa, najwyższym odznaczeniem - Krzyżem Orła.

IV.

Z ostatniej chwili.

N.B.C. po angielsku, 17. IV. godz. 14.30.

W pewnych kołach dobrze poinformowanych w N. Yorku twierdzą, że objęcie władzy przez Lavala tłumaczy się do pewnego stopnia nadzieją rządu Vichy na rokowania pokojowe. Osoba, przybyła niedawno z Vichy, twierdzi, że król szwedzki Gustaw użyty będzie przez Vichy jako pośrednik między Niemcami i W. Brytanią. Laval uważa się za najbardziej dogodnego polityka, który mógłby doprowadzić do skutku te rokowania. To zdanie o Lavalu podziela jakoby rząd Vichy, a także i Niemcy.

Radio Budapeszt twierdzi, że "mianowanie Lavala jest uznaniem ze strony Francji, że zwycięstwo Anglo-Sasów jest wykluczone. Miarodajne koła niemieckie zachowują pełną rezerwę co do losu floty francuskiej". Natomiast radio fińskie wypowiada komentarz, że gdyby flota franc. znalazła się w dyspozycji państw Osi, zadecydowałoby to o losach kampanii śródziemnomorskiej.

W ramach audycji francuskiej z Algeru dla marynarzy francuskich w Aleksandrii, zacytowano następujące oświadczenie Darlana: " W roku 1942 , który będzie najcięższym i w którym los wojny będzie zadecydowany, musimy być realistami i tylko i wyłącznie Francuzami. Pierwszym zadaniem rządu marsz. Petain jest utrzymanie kraju przy życiu i zachowanie narodowej i imperialnej jedności. Jestem zdecydowany spełnić mój obowiązek nawet wrazie potrzeby za cenę niepopularności."